

Odakule Pasajı tasarıma doycak

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO), İstiklal Caddesi'nde yer alan Odakule Pasajı için tasarım yarışması düzenledi. 12 Kasım'da başlayan **İSO Odakule Pasajı Ulusal Tasarım Yarışması**'nda toplam 155 bin TL para ödülü dağıtılacağı açıklandı.

Üretim kültürünün önemini **İSO**'nun köklü geçmişi ile harmanlayan önerilerin beklendiği yarışma ile sanayi ve sanatla bütünleşmesiyle, Odakule pasajının tarihi ve turistik kimliğe katkısının artırılması hedefleniyor. Yarışmada dereceye girenler ise 26 Şubat 2019'da açıklanacak.

İSO'dan faize isyan

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, faiz oranlarına ilişkin "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil. Bu yüzden mutlak suretle enflasyon ve faizleri, finansal istikrarın çizgisi içinde makule getirmemiz gerek." dedi. AA finans masasına açıklamalarda bulunan Bahçivan "Enflasyon bütün kötülüklerin anası-babası. Enflasyonun en kısa zamanda hayatımızdan çıkması gerekiyor. Başarı liginde oynayacaksınız, enflasyonu gündeminizden çıkarmanız gerekiyor. Tabi biraz zaman alacak, burada biraz sabıra ihtiyacımız var. Ardından faizlerin dengeye oturması gerek. Faizlerin şu an en yüksek seviyesinden geriye doğru gidişini görmekteyiz ama bunun Türk sanayisi için rekabet edebilir faiz oranı olduğunu söylemek mümkün değil" dedi.

Yatırım sürdürülemez

İSO Başkanı Bahçivan, "Enflasyon ve faizleri makule getirmemiz gerek" derken, batık kredi miktarı temmuz itibarıyla 81.6 milyar liraya çıktı

Türkiye ekonomisinde yaşanan sorunlar son günlerde daha çok dillendirilirken, bunların verilere etkisiyle ilgili de sürekli yeni örnekler açıklanıyor.

Istanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, temel sorunların altında, finansal istikrardan uzak olmanın yattığını belirterek, "Enflasyon bütün kötülüklerin anası-babası. Başarı liginde oynayacaksanız, enflasyonu gündeminizden çıkarmanız gerekiyor. Burada biraz sabıra ihtiyacımız var. Ardından da faizlerin dengeye oturması gerek. Geriye doğru bir gidiş görmekteyiz ama bunun rekabet edebilir faiz oranı olduğunu söylemek mümkün değil" dedi.

Bahçivan, bu faiz oranlarıyla mevcut yatırımları bile sürdürmenin mümkün olmadığını da ifade ederek "Bu yüzden mutlak suretle enflasyon ve faizleri, finansal istikrarın çizgisi içinde makule getirmemiz gerek" dedi. Bahçivan ayrıca, dışarıdan Türkiye'yi rahatlatmak için maliyetli fon akışının henüz sağlanmadığını vurguladı.

2.6 trilyon kredi

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Risk Merkezi ise ge-

çen temmuz itibarıyla başta bankalar tüm finans kuruluşlarının kullandığı nakdi kredilerin 2017 Temmuz'una göre yüzde 26 artarak 2 trilyon 585 milyar liraya ulaştığını açıkladı.

Krediler geçen haziran ayına göre yüzde 3.1 arttı. Batık kredi (tasfiye olunacak) miktarı ise 2017'nin aynı ayına göre yüzde 14.6, geçen hazirana göre yüzde 1.7 artarak 81.6 milyar liraya çıktı. Batık kredilerin toplam kredilere oranı ise yüzde 3.1. Yine krediler kapsamında bireysel kredi kartı borçları 2017'nin aynı ayına göre yüzde 14.4, geçen hazirana göre 2.7 artarak 99.1 milyar liraya çıkarken, batık kredi kartı oranı yüzde 6 oldu. Kişi başına ortalama kredi kartı borcu da 3 bin 927 liraya çıktı. Bu geçen yılın aynı ayında 3 bin 661 liraydı. Bireysel krediler kapsamında konut, ihtiyaç kredileri artarken, taşıt kredileri azaldı.

- Ekonomi Servisi

Erdal Bahçivan

İSO'dan konkordato çıkışı: Suistimal var!

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, son dönemde birçok şirketin yapılandırma yapmasına ve konkordato ilan etmesine ilişkin görüşlerini paylaştı.

DOĞRU UYGULANMALI

Konkordatonun suistimal edildiği tartışmalarının haksız olmadığını dile getiren Bahçivan, sözlerini şöyle tamamladı: “Konkordato dünya alacak sisteminde yer etmiş bir uygulama. Doğru uygulanırsa

Erdal Bahçivan

belli bir nefes almak isteyen firmalar için bir fırsat ama bunu aşırı derecede suistimal edersek ifrat ile tefrit arasında bir karışma oluyor. Bunun spekülasyona dönüşmesi bile yanlış.

Son zamanlardaki konkordato taleplerinin daha sıkı kontrol edildiğini memnuniyetle görüyoruz. Biz konkordato komple kökten kalsın diye bir düşüncenin asla içinde değiliz ama ölçüsü

kaçan uygulamalar noktasında haklı konkordato taleplerinin bir süre sonra değerini kaybedeceği endişesi içindeyiz” dedi.

Piyasada canlanma var ama bu faizlerle iş zor

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** piyasada son tedbirlerin ardından bir canlanma gözlemlendiğini ifade etti ve ekledi: "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil. Bu yüzden mutlak suretle enflasyon ve faizleri, finansal istikrarın çizgisi içinde makule getirmemiz gerek." **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, AA Finans Masası'nın konuğu oldu.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, faiz oranlarına ilişkin "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil. Bu yüzden mutlak suretle enflasyon ve faizleri, finansal istikrarın çizgisi içinde makule getirmemiz gerek" dedi. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, AA Finans Masası'nın konuğu oldu.

Bahçivan, temel sorunların altında, finansal istikrardan uzak olmanın yattığını belirterek, şunları kaydetti: "Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi. Şu anda o konuda önemli, pozitif gelişmeler var. Bunun arkasından enflasyonu dengelememiz gerekiyor. Çift haneli enflasyonun en kısa zamanda hayatımızdan çıkması gerekiyor. Tabii biraz zaman alacak, burada biraz sabıra ihtiyacımız var. Ardından da faizlerin dengeye oturması ge-

rek. Faizlerin şu an en yüksek seviyesinden geriye doğru gidişini görmekteyiz ama bunun Türksanayisi için rekabet edebilir faiz oranı olduğunu söylemek mümkün değil."

Erdal Bahçivan, reel hayatın beklediği acil birtakım çözümlerin alınması gerektiğini ifade ederek, sektör bazlı bir takım dönemsel promosyonların, içinde bulunulan süreçte ciddi katkı vereceğini söyledi. Bahçeli, "Alman tedbirler piyasalarda bir canlanma oluşturdu" ifadesini kullandı. Otomotivde sektör temsilcilerinin istedikleri tüm teşviklerin karşılandığı bir paketin çıktığını, konutta da bir hareketliliğin yaşandığını anlatan Bahçivan, "Kamu maliyesi açısından kazanç kaybettireceğini değil, bilkakis piyasanın hareketliliğinden dolayı belli bir matrahın oluşması, o matrahın da vergi doğması dolayısıyla katkı sağlayacağını düşünüyorum. Eleştiriler, piyasa gerçeliğinden uzak" dedi.

Cari açık sorununu nokta atışı ile çözeriz

Bahçivan ara mal konusunda yerli ürünlerin kullanılması konusunda çalıştıkları bilgisini verdi ve yerli ürün kullanımını ciddi anlamda masaya yatıracıklarını, ses getiren bir

çalışma yapacaklarını bildirdi.

İSO Başkanı Bahçivan, "Nokta atışı dediğimiz yöntemlerle Türkiye'nin cari açık problemini çözmesinin çok zor olduğunu düşünmüyorum. Doğru yatırımlar, doğru hedefler, doğru finansman politikaları ve doğru yatırımcılar tespit edildiği takdirde, teknolojiye akılcı yatırımlar yapıldığı ve temel ana başlıkları saptadığımız zaman Türkiye cari açık sorunu aşar" diye konuştu.

Bahçivan, **İSO**'nun ara mal ithalatlarının yatırımlara dönüşmesi için Kalkınma Bankası'nın baştan dizayn edilmesi için yaptığı girişimlerden bahsederek, bununla ilgili yapılan yeniden yapılandırmanın önemli açıkları kapatacağını ifade etti. Konkordatonun suistimal edildiği tartışmalarının haksız olmadığını dile getiren Bahçivan, sözlerini şöyle tamamladı: "Doğru uygulanırsa belli bir nefes almak isteyen firmalar için bir fırsat ama bunu aşırı derecede suistimal edersek ifrat ile tefrit arasında bir karışma oluyor. Bunun spekülasyona dönüşmesi bile yanlış."

Bahçivan, reel sektörün yaklaşık 220-230 milyar dolar arasında bir döviz borcuna sahip olduğunu belirterek, "Ben Türkiye'de dengelenme ve gü-

KDV reformunda sanayiciden 2 ÖNERİ

Erdal Bahçivan, KDV reformuna ilişkin şu değerlendirmelerde bulundu: "30 küsur senelik bir uygulamanın artık rehabiliteye girmesi, "check-up'a yatırılması gerekir. Bu konuyu bakanlığımızla görüşüyoruz." Türkiye'nin gerçeklerine uygun bir modelin çalışması gerektiğini söyleyen Bahçivan, şunları kaydetti: "KDV ile ilgili bir önerimiz daha var. Reel sektörün devletten yüküli miktarda KDV alacağı var. Kısa vadede bunu nakit olarak ödemesi çok kolay değil. Bunun belli bir vadeye ya da hazine bonosuna dönüştürülmesi düşüncesi var. Bu tutar teminata bağlı bir kağıtla ilgili firmalara verilsin. Bugün ne yazık ki, teminat limitleri düşmüş olan firmalara taş gibi bir teminat kağıdı olsun. Buna KDV Garanti Fonu ya da KDV Birikim Fonu mu denir bilemiyorum. Bunu bir model dönüştürüp, firmalar bu kağıdı bankalara götürüp teminat alabilir."

ven ortamı olduğu zaman Türkiye'nin çok rahatlıkla bu borçların çevirebileceğini, bu borçları döndürebileceğini ve üstüne borç alabileceğini düşünüyoruz" dedi.

'Reel sektörün döviz borcu çok ağır değil'

ISO Başkanı Bahçivan, reel sektörün 220-230 milyar dolar döviz borcu olduğunu belirterek, "Bu borç aslında Türkiye ekonomisi için kaldırılamayacak bir borç değil. Türkiye'nin borç oranları dünyadaki örneklerinin çoğunun altında" dedi.

Ciddi bir tahribat oluşturuyor

GEÇMİŞ döviz sıkıntılarında bugünkü döviz sıkıntılarını ayarıştıran en önemli faktörün reel sektörün üzerindeki çok ciddi döviz yükümlüğü olduğunu aktaran **ISO Başkanı** Bahçivan, "Bunların her biri de Türk şirketlerinin bilançolarında maalesef bu dövizle oynama olduğu zaman ciddi bir tahribat oluşturuyor" diye konuştu.

Türkiye'de döviz kredisi kullanmak

BAHÇIVAN, "Demek ki geçmişten ders çıkarmamız gerekiyormuş. Her şirketi bu kadar kolay dövizle borçlandırmamız gerekiyormuş. Bunun da altını burada çizmek istiyorum. Hatta gelecekle ilgili belki de çıkarmamız gereken en önemli hassas ders şudur. Türkiye'de döviz kredisi kullanmak bir teşvik enstrümanı olmalı" dedi. ■ 9'da

'Reel sektörün döviz borcu çok ağır değil'

İSTANBUL Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, reel sektörün yaklaşık 220-230 milyar dolar arasında bir döviz borcuna sahip olduğunu belirterek, "Bu borç aslında Türkiye ekonomisi için kaldırılamayacak bir borç değil. Bugün dünyaya baktığınız zaman hala daha Türkiye'nin borç oranları dünyadaki örneklerinin çoğunun altında." dedi.

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, AA Finans Masası'nın konuğu oldu.

Döviz kurlarında yaşanan artışın ve daha sonraki azalışın sektöre etkisini değerlendiren Bahçivan, Türkiye'de eski dönemlerdeki döviz sorunlarının şimdikine göre farklı olduğunu dile getirdi. Geçmiş döviz sıkıntılarında bugünkü döviz sıkıntılarını ayırtıran en önemli faktörün reel sektör üzerindeki çok ciddi döviz yükümlüğü olduğunu aktaran Bahçivan, "Ve bunların her biri de Türk şirketlerinin bilançolarında maalesef bu dövizle oynama olduğu zaman ciddi bir tahribat oluşturuyor." dedi.

KREDİYE DÖNÜK KAYNAKLAR

Reel sektörün üzerine böyle bir yük geldiği zaman bunun o reel sektörün bağlı olduğu bankacılık sektörünün de riski olarak gözüktüğünü ve bunun da bankaların dışardan fon almasını olumsuz etkilediğini belirten Bahçivan, şunları söyledi:

"Demek ki geçmişten ders çıkarmamız gerekiyormuş. Her şirketi bu kadar kolay dövizle borçlandırmamız gerekiyormuş. Bunun da altını burada çizmek istiyorum. Hatta gelecekle ilgili belki de çıkarmamız gereken en önemli hassas ders şudur. Türkiye'de döviz kredisi kullanmak bir teşvik enstrümanı olmalı. Belli temel sektörler, cari açığa katkı sağlayacak konular, stratejik önemi olan yatırımlar dışında her yatırımcının bankaya gidip rahatlıkla dövizle borçlanması bize çok uygun olmayan bir

ISO Başkanı Bahçivan, reel sektörün 220-230 milyar dolar döviz borcu olduğunu belirterek, "Bu borç aslında Türkiye ekonomisi için kaldırılamayacak bir borç değil. Türkiye'nin borç oranları dünyadaki örneklerinin çoğunun altında." dedi.

yöntem olduğu, bu kadar serbestlik biraz finansal açıdan kendi tasarruflarımızın dışında bir tasarrufu kullanan bir ülke ekonomisi için bol olduğunu bu süreç içerisinde gördük. Bankalar maalesef kendini bu konuda yeteri kadar disipline edememiş,

bunu da üzümlere söylemek istiyorum. Reel sektörümüz de kendini yeteri kadar disipline edememiş. Demek ki bazı konuları tedbirli ve disipline yapıda götürmek gerekiyor."

Bahçivan, reel sektörün şu anda net 220-230 milyar dolar

arasında bir döviz borcuna sahip olduğunu belirterek, "Bu borç aslında Türkiye ekonomisi için kaldırılamayacak bir borç değil. Bugün dünyaya baktığınız zaman hala daha Türkiye'nin borç oranları dünyadaki örneklerinin çoğunun altında." (AA)

Enflasyon ve faiz 'makul'e gelmeli

Bu faiz oranlarıyla Türkiye'nin mevcut yatırımları bile sürdürmeyeceğini söyleyen **İSO Başkanı** Bahçivan, "Bu yüzden mutlaka enflasyon ve faizleri, finansal istikrarın çizgisi içinde makule getirmemiz gerek" ifadesini kullandı

TÜRKİYE'NİN son dönemde yaşadığı gelişmelere işaret eden **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan**, siyasetin ve sosyal hayatın yoğun olduğu 2,5 yıl geçirildiğini söyledi. Ekonomik bünyenin bağımsızlığının bu dönem içinde zaman zaman düştüğünü anlatan Bahçivan, finansal istikrarın korunmasının önemine dikkat çekti.

DÖVİZ MUTLAKA DENGELENMELİ

AA Finans Masası'nın konuğu olan Bahçivan, temel sorunların altında, finansal istikrardan uzak olmanın yattığını belirterek, şunları kaydetti: "Şimdi Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın sorumluluğunda yeni bir ekonomik program oluşmaya başladı. Son 2-2,5 aydan beri finansal dengenin oturmasına yönelik çabalarını hep beraber izliyoruz. Öncelikle dövizdeki oynaklık ve sert hareketlilik belli bir çizgiye çekilmeye çalışılıyor. Son haftalarda bunun adım adım başarıya ulaştığını görmekteyiz. Bazı ülkeler enflasyona, bazı ülkeler işsizliğe hassas. Türkiye ekonomisi, Türk toplumsal hayatı da dövize hassas. Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi. Şu anda o konuda önemli, pozitif gelişmeler var." Ardından enflasyonun dengelenmesi gerektiğini ifade eden Bahçivan, "Türkiye'nin yeniden hiper enflasyonu yaşama lüksü yok. Enflasyon bütün kötülüklerin anası-babası. Çift haneli enflasyonun en kısa zamanda hayatımızdan çıkması gere-

yor. Başarı liginde oynayacaksınız, enflasyonu gündeminizden çıkarmanız gerekiyor. Tabi biraz zaman alacak, burada biraz sabıra ihtiyacımız var. Ardından da faizlerin dengeye oturması gerek. Faizlerin şu an en yüksek seviyesinden geriye doğru gidişini görmekteyiz ama bunun Türk sanayisi için rekabet edebilir faiz oranı olduğunu söylemek mümkün değil" dedi.

PIYASALARDA BİR CANLANMA VAR

"Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil" diyen Bahçivan, şöyle devam etti: "Bu yüzden mutlak suretle enflasyon ve faizleri, finansal istikrarın çizgisi içinde makule getirmemiz gerek. Son dönemde aldığımız bilgiler, alınan tedbir ve önlemlerin piyasalarda bir canlanma oluşturduğu şeklinde. Doğru yatırımlar, doğru hedefler, doğru finansman politikaları ve doğru yatırımcılar tespit edildiği takdirde, teknolojiye akılcı yatırımlar yapıldığı ve temel ana başlıkları saptadığımız zaman Türkiye cari açık sorununu aşar." ■ **Rıza ÇELİK**

HER ÖNÜNE GELEN DIŞ BORÇ ALMASIN

Reel sektörün üzerine böyle bir yük geldiği zaman bunun o reel sektörün bağlı olduğu bankacılık sektörünün de riski olarak gözüktüğünü ve bunun da bankaların dışından fon almasını olumsuz etkilediğini belirten Bahçivan, şunları söyledi: "Demek ki geçmişten ders çıkarmamız gerekiyor. Her şirketi bu kadar kolay dövize borçlandırmamız gerekiyordu. Bunun da altını burada çizmek istiyorum. Hatta gelecekte ilgili belli de çıkarmamız gereken en önemli hassas ders şudur. Türkiye'de döviz kredisi kullanmak bir tercih enstrümanı olmalı. Belli temel sektörler, cari açığı katkı sağlayacak konular, stratejik önem olan yatırımlar dışında her yatırımın bankaya gidip rahatlıkla dövize borçlanmasını bize çok uygun olmayan bir yöntem olduğu, bu kadar serbestlik biraz finansal açıdan kendi tasarruflarımız dışında bir tasarrufu kullanan bir ülke ekonomisi için bol olduğunu bu süreç içerisinde gördük. Bankalar maalesef kendini bu konuda yeterli kadar disiplinle edememiş, bunu da düzeltmek söylemek istiyorum. Reel sektörümüz de kendini yeterli kadar disiplinle edememiş, demek ki bazı konular tedbirli ve disiplinle yapıldı götürmek gerekiyor."

Bu faizlerle yatırım olmaz KDV hemen düzenlensin

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapmasını, mevcudu bile sürdürmesini mümkün olmadığını söyledi. Bahçivan, "Bu yüzden mutlak suretle enflasyon ve faizleri, finansal istikrarın çizgisinde makule getirmemiz gerek" dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, faiz oranlarına ilişkin "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapmasını, mevcudu bile sürdürmesini mümkün değil. Bu yüzden mutlak suretle enflasyon ve faizleri, finansal istikrarın çizgisinde makule getirmemiz gerek" dedi. İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, AA Finans Masası'nın konduğu oldu. Türkiye'nin son dönemde yaşadığı gelişmelerle işaret eden Bahçivan, siyasetin ve sosyal hayatın yoğun olduğu 2.5 yıl geçirdiğini söyledi. Ekonomik bünyenin bağısıklığının bu dönem içinde zaman zaman düştüğünü anlatan Bahçivan, finansal istikrarın korunmasının öneminde ısrak etti. Bahçivan, temel sorunların altında, finansal istikrarın uzak olmanın yatırıma belirterek, şunları kaydetti: "Şimdi Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın sorumluluğunda yeni bir ekonomik program olmasına başladı. Son 2-2.5 aydan beri finansal dengenin oturtulmasına yönelik çabalarını hep beraber izliyoruz. Öncelikle dövizdeki oynaklık ve sert hareketlilik belli bir çizgiye çekilmeye çalışılıyor. Son haftalarda bunun adım adım başarıya ulaştığını görmekteyiz. Bazı ülkeler enflasyonu, bazı ülkeler işsizliğe hassas. Türkiye ekonomisi, Türk toplumsal hayatı da dövize hassas. Dövizin mutlakla dengeye oturması çok önemliydi. Şu anda o konuda önemli, pozitif gelişmeler var. Bunun arkasından enflasyonu dengelememiz gerekiyor. Türkiye'nin yeniden hiper enflasyonu yaşama lüksü yok. Enflasyon bütün kötülüklerin anas-babası. Çift haneli enflasyonun en kısa zamanda hayatımızdan çıkması gerekiyor. Başarı içinde oynayacaksa, enflasyonu gündemimizden çıkarmamız gerekiyor. Tabii biraz zaman alacak, burada biraz sabrı ihtiyacımız var. Ardından da faizlerin dengeye oturması gerek. Faizlerin şu an en yüksek seviyesinden geriye doğru gidisini görmekteyiz ama bunun Türk sanayisi için rekabet edebilir faiz oranı olduğunu söylemek mümkün değil."

Dövizdeki oynama ciddi tahribat oluşturuyor

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, reel sektörün yaklaşık 220-230 milyar dolar arasında bir dövize borçluna sahip olduğunu belirterek, "Bu borç altında Türkiye ekonomisi için kaldirılmayacak bir borç değil. Bugün dünyaya baktığımız zaman hala daha Türkiye'nin borç oranları dünyadaki örneklerinin çoğunun altında" dedi. Döviz kurlarında yaşanan artışın ve daha sonraki azalışın sektöre etkisini değerlendiren Bahçivan, Türkiye'de eski dönemlerdeki dövize sorunlarının şimdiki göre farklı olduğunu dile getirdi. Geçmiş döviz skandallarından bugünkü döviz skandallarını ayırtıran en önemli faktörün reel sektörün üzerindeki çok ciddi döviz yükümlüğü olduğunu aktaran Bahçivan, "Ve bunların her biri de Türk şirketlerinin bilançolarında maalesef bu dövize oynama olduğu zaman ciddi bir tahribat oluşturuyor" dedi.

DIŞARIDAN İSTENEN FON GELMEDİ

Erdal Bahçivan, faiz oranlarına ilişkin, "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapmasını, mevcudu bile sürdürmesini mümkün değil. Bu yüzden mutlak suretle enflasyon ve faizleri, finansal istikrarın çizgisinde makule getirmemiz gerek. Belli Hazinesin faizleri bir iki puan düşüyor, bu sevindirici ama bankaların, oluşturduğu kaynak noktasında henüz enflasyona bağlı olarak daha mevduat faizlerini düşürmesi adına elleri çok güçlü değil. Dışardan da henüz istenen ölçüde, güçlü, Türkiye'yi rahatlatacak malyetli fon akışı sağlanmıyor değil" diye konuştu. Türkiye'de sermaye piyasalarında yeterli derinliğin sağlanmadığını, kaynak kullanım noktasında herleşin altına gelen adresin bankalar olduğunu anlatan Bahçivan, bu durumun bankalara gereğinden fazla talep olmasına yol açtığını belirtti. Bahçivan, reel sektörün bütün ihtiyaçlarını bankalardan karşılamaya çalıştığını aktararak, "Bu da böylesine sınırlı dönemlerde bankaların bazen hadlerini aşan boyutta reel sektörün üzerine gelmesi gibi bir imkanı doğurabiliyor" dedi.

KDV üreticinin yükü haline geldi

Erdal Bahçivan, KDV reformuna ilişkin şu değerlendirmelerde bulundu: "KDV hayatımıza 1980'li yıllarda girdi. Yıllar itibarıyla KDV'de oranlar değişti. Üretimin üzerindeki finansman yükünün mümkün olduğu kadar azaltılması, makule getirilmesi, hatta kökünden kaldırılması gerek. Bugüne bakıldığında tüketim vergisi diye hayatımıza giren KDV, tüketim vergisi olmaktan çıkması sanayicilerin üzerinde muazzam bir finansman yükü haline gelmiş. Bunun muhtelif nedenleri var. Sanayici üretim yapıyor, arsa satın alıyor, yatırım yapıyor KDV hep üzerinde kalıyor. Geçen yılın en büyük 500 sanayi şirketinin 7-8 milyar lira seviyesinde KDV yükü var. Reel sektör üzerinde tahminimiz 70-80 milyar liralık KDV yükü var. O günün şartlarında KDV uygulaması

dışardan bir model olarak aldık. Şu anda KDV'nin yüzünden birçok olumsuzluklar da var. Haksız rekabet, kayıt dışının en temel nedenlerinden birisi KDV. Birçok sektör yüzde 18'lik KDV'den dolayı KDV'siz, faturasız satış yapıyor. Naylon fatura gibi hayatımızdan bir problem kökünden KDV üzerinden rant elde etmek isteyenler var. Devlete yapılan işlerde ciddi anlamda istihdam ve vakit kaybettiren konuların içinde KDV ile uğraşmak var. Maliyede bürokrasinin önemli iş yükünde KDV ile uğraşmak var. 30

küsur senelik bir uygulamanın artık rehabiliteye girmesi, "check-up'a" yatırılması gerekir. Bu konuyu bakanlığımızla görüşüyoruz. Her ülkenin kendine özgü vergi modeli olması lazım. Bu halyle KDV'nin Türkiye'nin menfaflarına ve gerçek anlamda girişimciliğine fayda mı zarar mı getirdiği konusunda şüphelerimiz var. Bunun masaya yatırılması lazım." KDV'ile yapılabilecek düzenlemelere dair sanayicilerin de önerileri olduğunu anlatan Bahçivan, "Biz şu andaki KDV ile devletimize vergi kazancı sağlıyoruz. Diğer taraftan da yüzde 30'la kredi kullanıp, sıfır faizle sonsuz vadeli devlete KDV borcu vereceksiniz. Bu adil mi? Bu para şirketin içinde kalsa iş, yatırım ve üretim olarak ekonomiye yönele daha mı fazla değerli olur. Bunu da bakmak lazım" dedi.

KONKORDATO SÜİSTİMAL EDİLDİ

Bahçivan, son dönemde birçok şirketin yapılandırma yapmasına ve konkordato ilan etmesine ilişkin de görüşlerini paylaştı. Konkordatonun süistimal edildiği tartışmalarının haksız olmadığını dile getiren Bahçivan, sözlerini şöyle tamamladı: "Konkordato dünya alacak sisteminde yer etmiş bir uygulama. Doğru uygulanırsa belli bir nefes almak isteyen firmalar için bir fırsat ama bunu aşın derecede süistimal ederse ifrat ile tefrit arasında bir kaşma oluyor. Bunun spekülasyona dönüşmesi bile yanlış. Son zamanlardaki konkordato taleplerinin daha sıkı kontrol edildiğini memnuniyetle görüyoruz. Biz konkordato komple kökten kalsın diye bir düşüncenin asla içinde değiliz ama ölçütsü kaçan uygulamalar noktasında haklı konkordato taleplerinin bir süre sonra değerini kaybedeceği endişesi içindeyiz."

Sorun sadece döviz ve faiz olsa keşke

Sorun sadece döviz ve faiz olsa keşke. Dün Sermaye piyasaları kongresi vardı. Yeni Borsa Başkanı Prof. Dr. Erhan Avcı diyor ki, "Amaçlarımız arasında Hükümetimiz tarafından tasarlanan büyük altyapı projelerine gerekli finansman sağlanması da var."

Dün yine İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı konuştuk. KDV sorununa vurgu yaparak "KDV artık tüketiciden alınan bir vergi yerine üreticinin vergisi oldu" dedi.

İSO Başkanı Erdal Bahçivan konuşmasında yüksek faizden dert yanarken, bir de çok oynak kurlardan şikayet etti.

Önce BİST Başkanının konuşmasına bir açıklama getirelim. Önceki dönem BİST Başkanı Himmet Karadağ da meşhur tarihi filmleri borsaya acmayı önermişti.

Oysa bugün ülke ekonomisinin en temel sorunlarından biri devlettir.

Aşırı devletçi bir ekonomik model oluşturduk. Devlet ne var ne yoksa silip süpürüyor. Aklında sürekli almak almak almak olan bir siyasi devlet düzeni kurduk.

Alıyor da ne yapıyor?
Bir kere etrafa ulule dağıtıyor.

Her ne de çok fazla.
Kahveci kişesinde aylak oturanlara da dağıtıyor. Sabahın akşamı kadar hiç çalışmayanlara da koli koli dağıtıyor.

Bu devlet çalışmayı öldürdü.
Bu devlet okuma ve çok çalışma isteklerini de bitirdi.

Asgaride buluşan bir toplum yapısı oluşturuldu. Orta sınıfa yüklenildikçe yükleniliyor. Seçmen ve ülkeye yön veren zihniyet alt gelir gruplarının zihniyeti ne de olsa.

Bu devlet alıyor da ne yapıyor?
Verimsiz verimsiz işler yapıyor. Göze hoş gelen ama ekonomik olmayan işler yapıyor. Sov yatırımlar yapıyor.

Gerçek ihtiyaçları ise görmezden geliyor.

Bu devlet verimli alanlardan parayı topluyor ama verimsiz verimsiz alanlara yatırıyor. Kimsenin geçmediği köprüler yapıyor. Ya da uçak biletlinden daha pahalı geçilecek köprüler yapıyor.

60-70 km ara ile havalimanları yapıyor. Devasa büyüklükte ama verimliliği kimsenin hesaplamadığı küçük küçük şehir hastaneleri yapıyor.

"Yapılıyor" diyorlar, çünkü hepsini gelecek kuşakların gerilini Hazne üzerinden ipotekleyerek yapıyor.

"Devletin cebinden 1 kuruş" çıkmadan yapılan 1 köprüye sadece bir yıllık açık olarak 3,5 milyar ödemeyi planlıyoruz.

Ama devlet büyüklerimiz de haklı, 3,5 milyar TL çıkıyor. 1 kuruş çıkıyor ki...

Şimdi çözeği burunda Borsa Başkanımıza sormak lazım: Hangi verimli kamu yatırımını sermaye piyasalarına açarak millete satacaksınız. Zaten güveni bitmiş olan sermaye piyasaları üzerinden verimsiz kamu yatırımlarını mı finanse edeceksiniz?

Borsa denilen kavram maalesef ülkemizde soygun kavramı ile yakın değerde görülüyor. Bir tane bağımsız dış dengeleyici kurum yok. Sirketlerin bilanço oyunları zaten yatırımcılara kan kusturuyor.

Yatırımcının hakkını gözetemeyen, savunan veya bütün mesaisini buna ayıran bir kurum var mı? Hangi bilanço oyunu açığa çıkartıldı? Hangi şirket küçük ortaklarını soydu?

Devlet kurumlarının siyaset kurumu gibi çalışmaması gerektiğini elbet bir gün anlayacağız. Devlet kurumları ile siyaset kurumları verimsizlikte buluştuğunda ülke ekonomisinin ne hale geldiğini zaten şu sıralar kısmen yaşıyoruz.

Umarım bu acılar daha fazla artmaz. Şimdi gelelim İSO Başkanı Erdal Beyin açıklamalarına.

Keşke biraz daha sorunları derinden açıklasaydı. Keşke sorunları sadece döviz-faiz eksenine sıkıştırıp bırakmasaydı.

Çalışma hayatının dağınlığından, eğitimli kalifiye eleman ihtiyacının yetişmemesinden, siyasetin ekonomik aktörler üzerindeki belirleyiciliğinden vs de bahsetseydi.

Mesela bugün sanayicinin en büyük sorunlarından birde taşımaktır. Sadece İstanbul'un bir ucunda diğer ucuna bile mal taşımak özel sektör yolları nedeniyle devasa maliyetlere ulaşmaktadır.

Ekonomik aktörlerin (firmaların) hayat varlığı hala siyasetin bir dudağı arasında yaşatılmaktadır. Hiç kimse şu veya bu verimli yatırım kavramı ile iş yapamıyor. Siyasetin sevimliliği ile verimliliği elde edebiliyorlar.

Keşke sorunlarımız sadece döviz ve faiz oranına bağlı olacak kadar basit olsaydı. Keşke sorunları bilenler biraz daha cesurca konuşabilseydi. Belki o zaman çözümlere de daha rahat ulaşabilirdik.

ISO'dan faiz tepkisi

Istanbul Sanayi Odası (ISO)
Başkanı **Erdal Bahçivan**, "Bu
faiz oranları ile Türkiye'nin
birakın yeni yatırım yapması,
mevcudu bile

sürdürmesi mümkün değil." dedi.
Doğru yatırımlar,
hedefler, finansman politikaları ve
yatırımcılar tespit edildikten sonra,
teknolojide akılcı yatırımlar
yapıldıktan sonra, Türkiye cari
açık sorununu aşar. Üretimin
üzerindeki finansman yükünün
mümkün olduğu kadar azaltılması,
makule getirilmesi, hatta
kökünden kaldırılması gerek"
dedi. (AA)

Bahçivan'dan faiz uyarısı

ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, ekonomideki son durumu değerlendirdi. Bahçivan, dövizdeki gelişmenin pozitif olduğunu, enflasyonun mutlaka dizginlenmesi gerektiğini, faizlerin de mutlaka makul bir seviyeye getirilmesi gerektiğini söyledi. **Istanbul Sanayi Odası (ISO)** Başkanı **Erdal Bahçivan**, "Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi. Şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var" dedi. Bahçivan, Anadolu Ajansı (AA) Finans Masası'nda gündeme ilgili soruları yanıtlıyor.

"Dövizdeki gelişme pozitif"

Bahçivan, ekonomideki gelişmelere dair, "Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi. Şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var" değerlendirmesini yaptı. Bahçivan şunları söyledi: "Enflasyon bütün kötülüklerin anası, babası. Türkiye'nin tekrardan yüksek enflasyonu yaşama lüksü yok. Tabii bu biraz zaman alacak gibi görünüyor, çünkü enflasyona yönelik tahribat oldukça fazla gözüküyor, burada biraz sabra ihtiyaç var. Arkasından da faizlerin mutlaka dengeye oturması gerek. İnanıyorum ki Türkiye önümüzdeki 3-5 sene içerisinde enerji kaynaklı problemlerden uzaklaşacak."

'Faiz, mutlaka makul seviyeye indirilmeli'

Bahçivan, doğru yatırımlarla Türkiye'nin cari açık sorununu çözeceğini belirterek, "Doğru yatırımlar, hedefler, finansman politikaları ve yatırımcılar tespit edildikten sonra, teknolojiye akılcı yatırımlar yapıldıktan sonra, Türkiye bu (cari açık) sorunu aşar" dedi. **ISO Başkanı** Bahçivan, faiz oranlarının makul bir seviyeye getirilmesi gerektiğini vurgulayarak şu ifadeleri kullandı: "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil. Mutlaka faiz oranlarını makul bir seviyeye getirmemiz gerek. Üretimin üzerindeki finansman yükünün mümkün olduğu kadar azaltılması, makule getirilmesi, hatta kökünden kaldırılması gerek."

'Konkordato suistimal edilmemeli'

ISO Başkanı Bahçivan, konkordatonun suistimal edildiği söylemleriyle ilgili şu değerlendirmeleri yaptı: "Çok haksız diyemeyeceğim bu şekilde söyleyenlere. Konkordato dünya alacak sisteminde yer etmiş bir uygulama. Doğru uygulanırsa belli bir nefes almak isteyen firmalar için bir fırsat ama bunu aşırı derecede suistimal edersek ifrat ile tefrit arasında bir yarışma oluyor. Bunun spekülasyona dönüşmesi bile yanlış. Son zamanlardaki konkordato taleplerinin daha sıkı kontrol edildiğini memnuniyetle görüyoruz."

ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, ekonomideki son durumu değerlendirdi. Bahçivan, dövizdeki gelişmenin pozitif olduğunu, enflasyonun mutlaka dizginlenmesi gerektiğini, faizlerin de mutlaka makul bir seviyeye getirilmesi gerektiğini söyledi

“EN ÖNEMLİ SORUN DÖVİZ CİNSİNDEN BORÇ”

➤ **İSO** Başkanı **Erdal Bahçivan**, reel sektörün şu anda net 220-230 milyar dolar arasında bir döviz borcuna sahip olduğunu belirterek, “**Özel sektörün borç yükünün yabancı finansman olması sorunu Türkiye'nin temel problemi**” dedi. **04**

“EN ÖNEMLİ SORUN DÖVİZ CİNSİNDEN BORÇ”

ISO Başkanı Erdal Bahçivan, reel sektörün şu anda net 220-230 milyar dolar arasında bir döviz borcuna sahip olduğunu belirterek, “Bu borç aslında Türkiye ekonomisi için kaldırılamayacak bir borç değil. Ama bizim temel problemimiz şu; ne yazık ki biz kendi tasarruflarımızla borçlanmıyoruz. **Özel sektörün borç yükünün yabancı finansman olması sorunu Türkiye'nin temel problemi**” dedi.

İSTANBUL Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, AA Finans Masası'nın konuğu oldu. Geçmiş döviz sıkıntılarında bugünkü döviz sıkıntılarını ayırtıran en önemli faktörün reel sektörün üzerindeki çok ciddi döviz yükümlüğü olduğunu aktaran Bahçivan, “Ve bunların her biri de Türk şirketlerinin bilançolarında maalesef bu dövizle oynama olduğu zaman ciddi bir tahribat oluşturuyor.” dedi. Bahçivan, reel sektörün şu anda net 220-230 milyar dolar arasında bir döviz borcuna sahip olduğunu belirterek, “Bu borç aslında Türkiye ekonomisi için kaldırılamayacak bir borç değil. Ama bizim temel problemimiz şu; ne yazık ki biz kendi tasarruflarımızla borçlanmıyoruz. Bizim Türkiye’de ne yazık ki tasarruf oluşturma noktasında geçmişten gelen o sorunumuz Türkiye’nin istediği büyümenin kökündeki finansal kaynağı oluşturabilecek boyutta değil. Ve öyle

olunca da tabii yurt dışındaki dostların tasarrufuna ihtiyacınız var. Bu nedenle özel sektörün borç yükünün ötesinde bu borcun kaynağının yabancı finansman olması sorunu Türkiye’nin temel problemi. Biz elimizdeki krediye dönük kaynakları çok daha dikkatli çok daha stratejik kullanmalıyız” ifadelerini kullandı.

KONKORDATO SUİSTİMAL EDİLİYOR

Bahçivan, son dönemde birçok şirketin yapılandırma yapmasına ve konkordato ilan etmesine ilişkin de görüşlerini paylaştı. Konkordatonun suistimal edildiği tartışmalarının haklı olmadığını dile getiren Bahçivan, sözlerini şöyle tamamladı: “Konkordato dünya alacak sisteminde yer etmiş bir uygulama. Doğru uygulanırsa belli bir nefes almak isteyen firmalar için bir fırsat ama bunu aşın derecede suistimal edersek ifrat ile tefrit arasında bir kaşma oluyor. Bunun spekülasyona dönüşmesi bile yan-

lış. Biz konkordato komple kökten kalksın diye bir düşüncenin asla içinde değiliz ama ölçüsü kaçan uygula-

malar noktasında haklı konkordato taleplerinin bir süre sonra değerini kaybedeceği endişesi içindeyiz.”

EKONOMİK ÖNLEMLER PİYASALARI CANLANDIRDI

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, son 2-2.5 aydan beri finansal dengenin oturtulmasına yönelik çabalarını gördüklerini belirterek, "Dövizdeki oynaklık belli bir çizgiye çekilmeye çalışılıyor. Son haftalarda bunun başarıya ulaştığını görmekteyiz" dedi. Reel sektöre dönük birebir önlemleri de değerlendiren Bahçivan, otomotivde sektör temsilcilerinin istedikleri tüm teşviklerin karşılandığı bir paketin çıktığını, konutta da bir hareketliliğin yaşandığını anlatarak, "Son dönemde aldığımız bilgiler, alınan tedbir ve önlemlerin piyasalarda bir canlanma oluşturduğu şeklinde" diye konuştu.

Faiz makul olmalı

Faiz ve enflasyonun da ekonomiyi etkilediğini kaydeden Bahçivan, "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil. Bu yüzden enflasyon ve faizleri, finansal istikrarın çizgisi içinde makule getirmemiz gerek" dedi. Bahçivan şöyle devam etti: "Enflasyonu dengelememiz gerekiyor. Türkiye'nin yeniden hiper enflasyonu yaşama lüksü yok. Enflasyon

Erdal Bahçivan

'Konkordatoda suistimal var'

Konkordatonun suistimal edildiği tartışmalarının haksız olmadığını dile getiren Bahçivan, şunları söyledi: "Konkordato dünya alacak sisteminde yer etmiş bir uygulama. Doğru uygulanırsa belli bir nefes almak isteyen firmalar için bir fırsat ama bunu aşırı derecede suistimal edersek ifrat ile tefrit arasında bir karışma oluyor."

'KALDIRILAMAZ BORÇ DEĞİL'

İSO Başkanı Bahçivan, reel sektörün borçluluğunu şöyle değerlendirdi: "Reel sektör yaklaşık 220-230 milyar dolar arasında bir döviz borcuna sahip. Bu borç aslında Türkiye ekonomisi için kaldırılamayacak bir borç değil. Bugün dünyaya baktığınız zaman hala daha

Türkiye'nin borç oranları dünyadaki örneklerinin çoğunun altında. Türkiye'de döviz kredisi kullanmak bir teşvik enstrümanı olmalı. Üretimin üzerindeki finansman yükünün mümkün olduğu kadar azaltılması, makule getirilmesi, hatta kökünden kaldırılması gerek."

bütün kötülüklerin anası-babası. Çift haneli enflasyonun en kısa zamanda hayatımızdan çıkması gerekiyor."

Son 2 aydır elde edilen cari fazlanın iyi okunması gerektiğini vurgulayan Bahçivan, "Doğru

yatırımlar, doğru hedefler, doğru finansman politikaları ve doğru yatırımcılar tespit edildiği takdirde, teknolojiye akılcı yatırımlar yapıldığı ve temel ana başlıkları saptadığımız zaman Türkiye cari açık sorununu aşar" dedi.

Sanayici: Piyasa canlanıyor

İSTANBUL Sanayi
Odası (İSO) Yönetim
Kurulu Başkanı

Erdal Bahçivan akılcı
yatırımlar ve politika-
larla Türkiye cari açık
sorununu aşacağını
söyledi. Bahçivan alınan
tedbirlerle piyasanın canlanmaya
başladığını belirtti. ■ 5'te

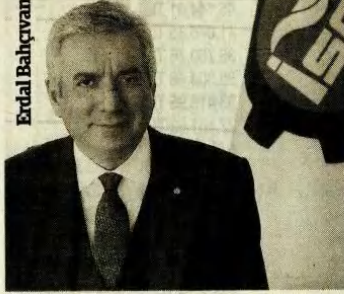

**Erdal
Bahçivan**

Tedbirler piyasaları canlandırdı

Erdal Bahçivan

İstanbul Sanayi Odası (İSO)

Başkanı Erdal Bahçivan,

“Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var.

Alınan tedbirler piyasaları canlandırdı “ dedi.

Cari açık sorunu aşılır

TÜRKİYE'nin cari açık sorununu aşacağını belirten **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** şöyle konuştu: “Doğru yatırımlar, hedefler, finansman politikaları ve yatırımcılar tespit edildikten sonra, teknolojiye akılcı yatırımlar yapıldıktan sonra, Türkiye cari açık sorununu aşar.”

Finansman yükü kalksın

“**BU** faiz oranları ile yeni yatırım yapmak, hatta mevcudu korumak mümkün değil” diyen **Erdal Bahçivan**, üretimin üzerindeki finansman yükünün ‘kökünden kaldırılması’nu istedi. Bahçivan, konkordatonun dünyada uygulanan doğru bir sistem olduğunu, ancak bunun suistimal edilmemesinin doğru olduğunu söyledi.

“Cari açık problemini çözmemiz zor değil”

ERDAL Bahçivan, Türkiye'nin cari açık sorununa da değinerek, son 2 aydır elde edilen cari fazlanın iyi okunması gerektiğini vurguladı. Uzun vadeli Türkiye'nin cari açığına katkı sağlayacak politikaların konuşulması gerektiğini anlatan Bahçivan, şunları söyledi: “Türkiye'nin hangi konularda cari açık doğurduğu çok net. Enerji konusunda her geçen gün yerli kaynaklardan oluşturacağımız enerji politikası, Türkiye'yi önümüzdeki 3-5 yıl içinde enerji kaynaklarından olan problemlerden adım adım uzaklaştıracak. Ara mal konusunda

Erdal Bahçivan

da Türkiye'nin neye ihtiyacı olduğu çok açık. Nokta atışı dediğimiz yöntemlerle Türkiye'nin cari açık problemini çözmesinin çok zor olduğunu düşünmüyorum. Doğru yatırımlar, doğru hedefler, doğru finansman politikaları ve doğru yatırımcılar tespit edildiği takdirde, teknolojiye akılcı yatırımlar yapıldığı ve temel ana başlıkları saptadığımız zaman Türkiye cari açık sorununu aşar.”

Ara mal konusunda yerli ürünlerin kullanılması için çalıştıkları bilgisini veren Bahçivan, kullanılmayan yerli ürün konusunu da ciddi anlamda masaya yatıracaklarını vurguladı.

İSO BAŞKANI
FİNANSMAN
YÜKÜNE
TEPKİ
GÖSTERDİ

SANAYİCİNİN FAİZ İSYANI

Erdal Bahçivan, "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapmasını, mevcut yatırımları bile sürdürmesi mümkün değil" dedi

"Cari açık problemini çözmemiz zor değil"

ERDAL Bahçivan, Türkiye'nin cari açık sorununa da değinerek, son 2 aydır elde edilen cari fazlanın iyi okunması gerektiğini vurguladı. Uzun vadeli Türkiye'nin cari açığına katkı sağlayacak politikaların konuşulması gerektiğini anlatan Bahçivan, şunları söyledi: "Türkiye'nin hangi konularda cari açık doğurduğu çok net. Enerji konusunda her geçen gün yerli kaynaklardan oluşturacağımız enerji politikası, Türkiye'yi önümüzdeki 3-5 yıl içinde enerji kaynaklarından olan problemlerden adım adım uzaklaştıracak. Ara mal konusunda

Erdal Bahçivan

da Türkiye'nin neye ihtiyacı olduğu çok açık. Nokta atışı dediğimiz yöntemlerle Türkiye'nin cari açık problemini çözmesinin çok zor olduğunu düşünmüyorum. Doğru yatırımlar, doğru hedefler, doğru finansman politikaları ve doğru yatırımcılar tespit edildiği takdirde, teknolojiye akılcı yatırımlar yapıldığı ve temel ana başlıklar saptadığımız zaman Türkiye cari açık sorununu aşar."

Ara mal konusunda yerli ürünlerin kullanılması için çalıştıkları bilgisini veren Bahçivan, kullanılmayan yerli ürün konusunu da ciddi anlamda masaya yatıracaklarını vurguladı.

Üretim üzerindeki finansman yükünün mümkün olduğu kadar azaltılması gerektiğini söyleyen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan**, faiz oranlarını eleştirdi. Bahçivan, "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapmasını, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil" dedi. Bahçivan, temel sorunların altında, finansal istikrardan uzak olmanın yattığını belirterek şunları kaydetti:

ENFLASYON YÜKSEK

"Şimdi Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın sorumluluğunda yeni bir ekonomik program oluşmaya başladı. Son 2-2.5 aydan beri finansal dengenin oturmasına yönelik çabalarımı hep beraber izliyoruz. Öncelikle dövizdeki oynaklık ve sert hareketlilik belli bir çizgiye çekilmeye çalışılıyor. Son haftalarda bunun adım adım başarıya ulaştığını görmekteyiz. Bazı ülkeler enflasyona, bazı ülkeler işsizliğe hassas. Türkiye ekonomisi, Türk toplumsal hayatı da dövize hassas. Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi. Şu anda o konuda önemli, pozitif gelişmeler var. Bunun arkasından enflasyonu dengelememiz gerekiyor. Türkiye'nin

yeniden hiper enflasyonu yaşama lüksü yok. Enflasyon bütün kötülüklerin anası-babası. Çift haneli enflasyonun en kısa zamanda hayatımızdan çıkması gerekiyor. Başarı liginde oynayacaksınız, enflasyonu gündemimizden çıkarmanız gerekiyor. Tabi biraz zaman alacak, burada biraz sabıra ihtiyacımız var. Ardından da faizlerin dengeye oturması gerek. Faizlerin şu an en yüksek seviyesinden geriye doğru gidişini görmekteyiz ama bunun Türk sanayisi için rekabet edebilir faiz oranı olduğunu söylemek mümkün değil."

NEFES ALMA FIRSATI

Konkordatonun suistimal edildiği söylemlerine ilişkin değerlendirmelerde bulunan Bahçivan şöyle konuştu:

"Çok haksızlar diyemeyeceğim bu şekilde söyleyenlere. Konkordato dünya alacak sisteminde yer etmiş bir uygulamadır. Doğru uygulanırsa belli bir nefes almak isteyen firmalar için bir fırsat ama bunu aşırı derecede suistimal edersek ifrat ile tefrit arasında bir karışma oluyor. Bunun spekülasyona dönüşmesi bile yanlış. Son zamanlardaki konkordato taleplerinin daha sıkı kontrol edildiğini memnuniyetle görüyoruz."

ALINAN TEDBİRLERLE PİYASALAR CANLANDI

ISO Başkanı Bahçivan, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın aldığı ekonomik tedbirlerle piyasanın canlandığını söyledi. Bahçivan, enflasyon için ise "Gündemden çıkması için biraz sabır gerekli" dedi.

A **NADOLU** Ajansı (AA) Finans Masası'nda gündeme ilişkin soruları yanıtlayan **Istanbul Sanayi Odası (ISO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** "Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var. Alınan tedbirler piyasalarda canlanma oluşturdu" dedi.

ADIM ADIM BAŞARI

Faiz oranlarını değerlendiren Bahçivan, "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil. Üretim üzerindeki finansman yükünün mümkün olduğu kadar azaltılması, makule getirilmesi, hatta kökünden kaldı-

ılması gerek" diye konuştu.

Türkiye'nin son dönemde yaşadığı gelişmelere işaret eden Bahçivan, siyasetin ve sosyal hayatın yoğun olduğu 2.5 yıl geçirildiğini söyledi. Ekonomik bünyenin bağımsızlığının bu dönem içinde zaman zaman düştüğünü anlatan Bahçivan, finansal istikrarın korunmasının önemine dikkati çekti. Bahçivan, temel sorunların altında, finansal istikrardan uzak olmanın yattığını belirterek, şunları kaydetti: "Öncelikle dövizdeki oynaklık ve sert hareketlilik belli bir çizgiye çekilmeye çalışılıyor. Son haftalarda bunun adım adım başarıya ulaştığını görmekteyiz. Bazı ülkeler enflasyona, bazı ülkeler işsizliğe hassas. Türkiye ekonomisi, Türk toplumsal hayatı da

dövizde hassas. Başarı liginde oynayacaksaız, enflasyonu gündeminizden çıkarmamız gerekiyor. Tabi biraz zaman alacak, burada biraz sabıra ihtiyacımız var."

BORCU ÇEVİREBİLİRİZ

Öte yandan **ISO Başkanı Erdal Bahçivan**, reel sektörün şu anda net 220-230 milyar dolar arasında bir döviz borcuna sahip olduğunu belirterek, bu rakamın korkutmadığını belirterek "Bu borç aslında ekonomimiz için kaldırmayacak bir borç değil" dedi.

KONKORDATO SUISTİMAL EDİLİYOR

ISO Başkanı Erdal Bahçivan, son dönemde birçok şirketin yapılandırma yapmasına ve konkordato ilan etmesine ilişkin görüşlerini paylaştı. Konkordatonun suiistimal edildiği tartışmalarının haksız olmadığını dile getiren Bahçivan, sözlerini şöyle tamamladı: "Konkordato dünya alacak sisteminde yer et-

miş bir uygulama. Doğru uygulanırsa belli bir nefes almak isteyen firmalar için bir fırsat ama bunu aşırı derecede suiistimal edersek ifrat ile tefrit arasında bir karışma oluyor. Bunun spekülasyona dönüşmesi bile yanlış. Son zamanlardaki konkordato taleplerinin daha sıkı kontrol edildiğini memnuniyetle görüyoruz. Biz konkordato komple kökten kalksın diye bir düşünce nin asla içinde değil ama ölçüso kaçan uygulamalar noktasında haklı konkordato taleplerinin bir süre sonra değerini kaybedeceği endisesi içindeyiz."

ERDAL BAHCIVAN

SANAYİCİDEN

FAİZE İSYAN

» İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**: Bu faiz oranlarıyla Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil. Mutlak suretle enflasyon ve faizleri, makul hâle getirmemiz gerek. **7'DE**

İSO BAŞKANI BAHÇIVAN:

Bu faizle mevcudu bile **koruyamayız**

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, yüksek finansman maliyetlerine dikkat çekerek, "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil. Bu yüzden mutlak suretle enflasyon ve faizleri, finansal istikrarın çizgisi içinde makule getirmemiz gerek" dedi. AA Finans Masası'na konuk olan Bahçivan "Enflasyon bütün kötülüklerin anası-babası. Çift haneli enflasyonun en kısa zamanda hayatımızdan çıkması gerekiyor. Başarı liginde oynayacaksınız, bu şart. Tabii biraz zaman alacak, burada biraz sabra

da ihtiyacımız var. Ardından faizlerin dengeye oturması gerek. Faizlerin şu an en yüksek seviyesinden geriye doğru gidişini görmekteyiz ama bugünkü seviyenin de Türk sanayisi için rekabet edebilir faiz oranı olduğunu söylemek mümkün değil" diye konuştu. Reel sektörün yaklaşık 220-230 milyar dolar arasında bir döviz borcuna sahip olduğunu da hatırlatan Bahçivan "Üretimin üzerindeki finansman yükünün mümkün olduğu kadar azaltılması, makule getirilmesi hâlinde, bu borç, aslında Türkiye ekonomisi için kaldırılamayacak bir borç değil" ifadelerini kullandı.

Erdal Bahçivan

SANAYİCİ FAİZ KISKACINDA

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil" dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, Türkiye'nin son dönemde yaşadığı gelişmelere işaret ederek, temel sorunların altında, finansal istikrardan uzak olmanın yat-
tığını belirtti.

TÜRKİYE DÖVİZE HASSAS

AA Finans Masası'nda yaptığı açıklamalarda bulunan **İSO Başkanı Bahçivan**, şu değerlendirmelerde bulundu: "Şimdi **Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak**'ın sorumluluğunda yeni bir ekonomik program oluşmaya başladı. Son 2-2,5 aydan beri finansal dengenin oturtulmasına yönelik çabalarını hep beraber izliyoruz. Öncelikle dövizdeki oynaklık ve sert hareketlilik belli bir çizgiye çekilmeye çalışılıyor. Son haftalarda bunun adım adım başarıya ulaştığını görmekteyiz. Bazı ülkeler enflasyona, bazı ülkeler işsizliğe hassas. Türkiye ekonomisi, Türk toplumsal hayatı da dövizde hassas. Dövizin mutlaka denge-

Erdal Bahçivan

ye oturması çok önemliydi. Şu anda o konuda önemli, pozitif gelişmeler var. Bunun arkasından enflasyonu dengelememiz gerekiyor. Türkiye'nin yeniden hiper enflasyonu yaşama lüksü yok.

Enflasyon bütün kötülüklerin anası-babası. Çift haneli enflasyonun en kısa zamanda hayatımızdan çıkması gerekiyor. Başarı liginde oynayacaksınız, enflasyonu gündeminizden çıkarmanız gerekiyor. Tabii biraz zaman alacak, burada biraz sabıra ihtiyacımız var. Ardından da faizlerin dengeye oturması gerek. Faizlerin şu an en yüksek seviyesinden geriye doğru gidişini görmekteyiz ama bunun Türk sanayisi için rekabet edebilir faiz oranı olduğunu söylemek mümkün değil."

ENFLASYON VE FAİZ SARMALI

Reel sektörün yaklaşık 220-230 milyar dolar arasında bir döviz borcuna sahip olduğunu belir-

Konkordato ile ilgili düzenleme hazırlıklarına da değinen Erdal Bahçivan, "Konkordatonun suiistimal edildiği tartışmaları haksız değil. Bunlar dikkate alınmalı" dedi.

ten Bahçivan, "Bu borç aslında Türkiye ekonomisi için kaldırılamayacak bir borç değil. Bugün dünyaya baktığınız zaman hâlâ daha Türkiye'nin borç oranları dünyadaki örneklerinin çoğunun altında" dedi.

ENFLASYONDA MAKUL SEVİYE

Erdal Bahçivan faiz oranlarına ilişkin ise şunları söyledi: "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil. Bu yüzden mutlak suretle enflasyon ve faizleri, finansal istikrarın çizgisi içinde makule getirmemiz gerek. Belki Hazine'nin faizleri bir iki puan düşüyor, bu sevindirici ama bankaların, oluşturduğu kaynak noktasında henüz enflasyona bağlı olarak daha mevduat faizlerini düşürmesi adına elle-ri çok güçlü değil. Dışarıdan da henüz istenen ölçüde, güçlü, Türkiye'yi rahatlatacak maliyetli fon akışı sağlanmış değil."

Hiç kimse Naim Süleymanoğlu değil!

Enflasyonla ilgili ne kadar yazı kaleme alsanız bitmez, tükenmez. Çünkü "**Hesapsız kasap, elinde kaldı masat**" gerçeğinde olduğu gibi her şey ve tüm hayat **enflasyona** bağlı. Çünkü **enflasyon** parayı, pulu, mali, mülkü **ateşin odunu yedığı gibi** yiyip bitiriyor.

Konuyu bugün de biraz **finans tarafına** çekelim... Hani, ekonomimiz para olmadan, daha doğrusu **borçlanma yapmadan** ortaya bir şey koyamıyor ya, önce faiz oranlarına getirmek istiyorum...

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan'ın daha yeni Anadolu Ajansı Finans Masası'nda söylediklerini düşünüyorum da!..

Kıymetli **Başkan**'ın bir cümlesi var:

"**Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil!**"

Katılmamak imkânsız!

İşlerin birazcık yoluna girmesi için faizin TL'de en fazla yıllık yüzde 10, dövizde yüzde 5'i geçmemesi lâzım.

Enflasyona bağlı yüksek kur ve faiz ortamında hangi istihdam ve üretim politikasını takip edeceğimiz bile belirsizken mevcut faizlerle ekonomiyi nasıl düzlüğe çıkaracaksınız ki?

Erdal Başkan da durumu, "**Üretimin üzerindeki finansman yükünün mümkün olduğu kadar azaltılması, mükule getirilmesi, hatta kökünden kaldırılması gerek!**" diyerek söz konusu vakıyayı özetliyor, zâten!

Bugüne bakıldığında; ABD ile işlerin düzeltileceğine dair beklentiler, altın alımı dâhil davalan ithalat, kredi büyümesindeki gerileme, azalan cari açık ve fazla veren bir ödemeler dengesi "**dengelenme**"nin bir karşılığı, ama gerçek düzelmenin yansımaları değil!

Zirâ **icra edilenler**, ekonominin reel hâle getirilmesi gereken kuralları içermiyor.

Fakat şu anda yapılabilecek en iyi iş ve uygulama da bunlar!

Bunu bankalar da, reel sektör de, hükümet de gayet iyi biliyor... Kısa vadede yapılabilecek hakikaten bir şey yok! **Enflasyonun** yüzde 26'ları zorladığı, güven endekslerinin gösterdiği tabloya göre **enflasyonla** ilgili geleceğin henüz netleşmediği, ülkenin hâlâ **sıcak paraya** ihtiyaç duyduğu bir ortamda **faizleri** düşürmek deveye hendek atlatmak kadar zor!

Hükümet de işin farkında dedim...

Şöyle ki, **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı** bile yüksek enflasyon ve kurdan olumsuz etkilenen iş dünyasına yönelik "**Kısa Çalışma ve Kısa Çalışma Ödeneği Hakkında Yönetmelik**"ini yeniledi. Söz konusu yönetmelik, çalışan kesimin gelirini, işletmelerin de nitelikli iş gücünü kaybetmemeleri için uygulamanın mecburi hâle getirilmesi açısından iyi bir karar.

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç de yönetmeliği savunulardan...

Şekib Başkan yönetmelik değişikliğiyle son aylarda döviz kurundaki dalgalanma sebebiyle firmaların faaliyetlerini durdurup, işten çıkarma yoluna gitmesinin nispeten önüne geçileceğinin altını çiziyor ve ekliyor:

"**Kısa Çalışma Ödeneği, daha önce de mevcuttu ama genel ekonomik kriz tanımı nedeniyle işlerlik kazanamıyordu. Yapılan değişiklik ile zorlayıcı sebep, açık şekilde tanımlandı. Artık son yaşadığımız kur şoku gibi dışsal etkiler de bu kapsama alındı...**"

Kısa Çalışma Ödeneği inşallah derde derman olur!

Son söz, ekonomiyi "**enflasyon gazi**"yla boğmamak için aman **büyümelere** dikkat! Ekonomide hiç kimsenin rahmetli **Naim Süleymanoğlu** gibi başının üzerine **350 kiloyu** kaldıracak kadar güçlü olduğunu zannetmiyorum!

Sedat
Yılmaz

sedat.yilmaz@yeniakit.com.tr

Tedbirlerle piyasalar canlandı

İSTANBUL
Sanayi Odası (İSO)
Yönetim Kurulu
Başkanı **Erda Bahçivan**, "Dövizde şu

Bahçivan

anda pozitif gelişmeler var. Alınan tedbirler piyasalarda canlanma oluşturdu" dedi. Bahçivan, şöyle konuştu: "Teknolojide akılcı yatırımlarla Türkiye cari açık sorununu aşar. Bu faiz oranları ile mevcudu bile sürdürmek zor."

BU FAİZLERLE NE YATIRIMI?

İSO BAŞKANI BAHÇIVAN, "BU FAİZ ORANLARI İLE TÜRKİYE'NİN BIRAKIN YENİ YATIRIM YAPMASI, MEVCUDU BİLE SÜRDÜRMEŞİ MÜMKÜN DEĞİL" DEDİ.

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Anadolu Ajansı (AA) Finans Masası'nda gündeme ilişkin soruları yanıtladı. Bahçivan, ekonomideki gelişmelere ilişkin, "Dövizin mutlak dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var" değerlendirmesinde bulundu. Alınan tedbirler piyasalarda bir canlanma oluşturduğuna dikkati çeken Bahçivan, şöyle konuştu: "Doğru yatırımlar, hedefler, finansman politikaları ve yatırımcı-

lar tespit edildikten sonra, teknolojiye akılcı yatırımlar yapıldıktan sonra, Türkiye cari açık sorununu aşar." Faiz oranlarını değerlendiren Bahçivan, "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil" dedi. **İSO Başkanı** Bahçivan açıklamasının devamında, "Üretimin üzerindeki finansman yükünün mümkün olduğu kadar azaltılması, makule getirilmesi, hatta kökünden kaldırılması gerek" ifadelerine yer verdi.

İSO Başkanı Erdal Bahçivan

TALEPLER DAHA SIKI KONTROL EDİLİYOR

Konkordatonun suistimal edildiği söylemleri hakkında konuşan

İSO Başkanı, "Çok haksız diyemeyeceğim bu şekilde söyleyenlere. Konkordato dünya alacak sisteminde yer etmiş bir uygulama. Doğru uygulanırsa belli bir nefes almak isteyen firmalar için bir fırsat ama bunu aşırı derecede suistimal edersek ifrat ile tefrit arasında bir karışma oluyor. Bunun spekülasyona dönüşmesi bile yanlış. Son zamanlardaki konkordato taleplerinin daha sıkı kontrol edildiğini memnuniyetle görüyoruz" diye konuştu.

Sanayicinin faiz isyanı

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, yüzde 40'ları aşan mevcut faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapmasını, mevcudu bile sürdürmesinin mümkün olmadığına işaret ederek, "Bu yüzden mutlak suretle enflasyon ve faizleri, finansal istikrarın çizgisi içinde makule getirmemiz gerek" dedi. Bahçivan, yurtdışından da Türkiye'yi rahatlatacak maliyetli fon akışı sağlanmadığına işaret ederek, 'kaynak bulma' konusunda herkesin aklına gelen adresin bankalar olduğunu belirtti. ● **4TE**

Bu faiz oranıyla batarız

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, yüzde 40'ları aşan mevcut faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapmasını, mevcudu bile sürdürmesinin mümkün olmadığına işaret ederek, "Bu yüzden mutlak suretle enflasyon ve faizleri, finansal istikrarın çizgisi içinde makule getirmemiz gerek" dedi

Erdal Bahçivan

İstanbul Sanayi Odası

(İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, AA Finans Masası'nın konuğu oldu ve gündeme ilişkin açıklamalarda bulundu. Ekonomik bün-yenin bağımsızlığının son 2.5 yıl içinde zaman zaman düş-tüğünü anlatan Bahçivan, finansal istikrarın korunması-nın önemine dikkati çekti. Bahçivan, temel sorunların altında finansal istikrardan uzak olmanın yattığını belir-terek, şunları kaydetti: "Bazı ülkeler enflasyona, bazı ülke-ler işsizliğe hassas. Türkiye ekonomisi, Türk toplumsal hayatı da dövize hassas... Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi. Şu anda o konuda önemli, pozitif gelişmeler var. Bunun ar-kasından enflasyonu dengele-

memiz gerekiyor. Türkiye'nin yeniden hiper enflasyonu ya-şama lüksü yok. Enflasyon bütün kötülüklerin anası-ba-bası... Çift haneli enflasyonun en kısa zamanda hayatı-mızdan çıkması gerekiyor. Ta-bi biraz zaman alacak, burada biraz sabra ihtiyacımız var. Ardından da faizlerin denge-ye oturması gerek. Faizlerin şu an en yüksek seviyesinden geriye doğru gidişini görmek-teyiz ama bunun Türk sanayi-si için rekabet edebilir faiz oranı olduğunu söylemek mümkün değil."

Bu şartlarda yatırım imkânsız

Erdal Bahçivan faiz oran-larına ilişkin, "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün de-ğil. Bu yüzden mutlak suretle enflasyon ve faizleri, finansal istikrarın çizgisi içinde makule getirmemiz gerek. Belki Hazinesin faizleri bir iki pu-an düşüyor, bu sevindirici ama bankaların oluşturduğu kaynak noktasında henüz enflasyona bağlı olarak daha mevduat faizlerini düşürmesi adına elleri çok güçlü değil. Dışarıdan da henüz istenen ölçüde, güçlü, Türkiye'yi rahatlatacak maliyetli fon akışı sağlanmış değil" diye konuştu.

Ekonomi bankalara bağlı

Türkiye'de sermaye piya-salarında yeterli derinliğin sağlanmadığını, kaynak kul-lanımı noktasında herkesin aklına gelen adresin bankalar olduğunu anlatan Bahçivan, bu durumun bankalara gere-

ğinden fazla talep oluşmasına yol açtığını belirtti. Bahçivan, reel sektörün bütün ihtiyaçla-rını bankalardan karşılamaya çalıştığını aktararak, "Bu da böylesine sıkıntılı dönemler-de bankaların bazen hadlerini aşan boyutta reel sektörün üzerine gelmesi gibi bir imkânı doğurabiliyor" dedi.

Ekonomiyi riske atan dertler

İSO Yönetim Kurulu Baş-kanı **Erdal Bahçivan**'a göre Türkiye ekonomisini sıkıntı-ya sokan bazı başlıklar şunlar...

Özel sektörün döviz

borcu: Reel sektörün çok ciddi döviz yükümlüğü var. Dövizde oynama olduğu za-man Türk şirketlerinin bilan-çolarında ciddi bir tahribat oluşuyor.

Tasarruf eksikliği: Temel problemimiz şu; ne yazık ki biz kendi tasarrufları-mızla borçlanmıyoruz. Öyle olunca da tabii yurt dışın-dakilerin tasarrufuna ihtiyacı-nız var. Bu nedenle özel sektörün borç yükünün öte-sinde bu borcun kaynağının yabancı finansman olması sorunu Türkiye'nin temel problemi.

KDV yükü oldu: Tüketim vergisi diye hayatımıza gi-ren KDV, tüketim vergisi ol-maktan çıkmış sanayicilerin üzerinde muazzam bir fi-nansman yükü haline gel-

miş. Geçen yılın en büyük 500 sanayi şirketinin 7-8 milyar lira seviyesinde KDV yükü var. Reel sektör üze-rinde tahminimiz 70-80 mil-yar liralık KDV yükü var. Haksız rekabet, kayıt dışının en temel nedenlerinden biri-si KDV. Bu haliyle KDV'nin Türkiye'nin menfaatlerine ve gerçek anlamda girişimciliği-ne fayda mı zarar mı getirdi-ği konusunda şüphelerim var. Bunun masaya yatırıl-ması lazım. Bu para şirketin içinde kalsa iş, yatırım ve üretim olarak ekonomiye yönelse daha mı fazla değerli olur.

Konkordato: Konkorda-to dünya alacak sisteminde yer etmiş bir uygulama. Doğru uygulanırsa belli bir nefes almak isteyen firmalar için bir fırsat ama bunu aşırı derecede su-istimal edersek ifrat ile tefrit arasında bir ka-rışma oluyor. Bunun spekü-lasyona dönüşmesi bile yanlış.

Tedbirler sayesinde piyasalar canlandı

İSO Başkanı Erdal Bahçivan,

"Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var. Alınan tedbirler piyasalarda canlanma oluşturdu" ifadesini kullandı. ● 9

Tedbirler sayesinde piyasalar canlandı

İSO Başkanı Bahçivan, “Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var. Alınan tedbirler piyasalarda canlanma oluşturdu.” dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, gündeme ilişkin soruları yanıtladı. Bahçivan, ekonomideki gelişmelere ilişkin, “Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var.” değerlendirmesinde bulundu.

Alınan tedbirler piyasalarda bir canlanma oluşturduğuna dikkati çeken Bahçivan, şöyle konuştu: “Doğru yatırımlar, hedefler, finansman politikaları ve yatırımcılar tespit edildikten sonra, teknolojide akılcı yatırımlar yapıldıktan sonra, Türkiye cari açık sorununu aşar.” Faiz oranlarını değerlendiren Bahçivan, “Bu faiz oranları ile Türkiye’nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil.” dedi.

‘Üretim üzerindeki finansman yükü kaldırılmalı’

Bahçivan, “Üretim üzerindeki finansman yükünün mümkün olduğu kadar azaltılması, makule getirilmesi, hatta kökünden kaldırılması gerek.” diye konuştu. Konkordatonun suistimal edildiği söylemlerine ilişkin değerlendirmelerde bulundu.”

Bankalar bizim üzerimize geliyor

 Istanbul Sanayi Odası Başkanı **Erdal Bahçivan** da yüksek faizlerden şikayet etti. Bankaların sanayicinin üzerine geldiğini belirten Bahçivan, "Faizlerin şu an en yüksek seviyesinden geriye doğru gidişini görmekteyiz ama bunun Türk sanayisi için rekabet edebilir faiz oranı olduğunu söylemek mümkün değil. Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil. Bu yüzden mutlak suretle enflasyon ve faizleri, finansal istikrarın çizgisi içinde makule getirmemiz gerek" dedi.

'Bu faizle mevcut dahi sürdürülemez'

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı **Erdal Bahçivan**, "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapmasını, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil" dedi. Konkordatonun suistimal edildiği söylemlerine ilişkin değerlendirmelerde bulunan Bahçivan, "Konkordato dünya alacak sisteminde yer etmiş bir uygulama. Doğru uygulanırsa belli bir nefes almak isteyen firmalar için bir fırsat ama bunu aşırı derecede suistimal edersek ifrat ile tefrit arasında bir karışma oluyor. Bunun spekülasyona dönüşmesi bile yanlış" dedi. **İSTANBUL**

İSO Başkanı Bahçivan: Alınan tedbirler piyasaları canlandırdı

İSO Başkanı Bahçivan, "Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var. Alınan tedbirler piyasalarda canlanma oluşturdu." dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Anadolu Ajansı (AA) Finans Masası'nda gündeme ilişkin soruları yanıtlıyor.

Bahçivan, ekonomideki gelişmelere ilişkin, "Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var." değerlendirmesinde bulundu.

"Türkiye cari açık sorununu aşar"

Alınan tedbirler piyasalarda bir canlanma oluşturduğuna dikkati çeken Bahçivan, şöyle konuştu:

"Doğru yatırımlar, hedefler, finansman politikaları ve yatırımcılar tespit edildikten sonra, teknolojiye akılcı yatırımlar yapıldıktan sonra, Türkiye cari açık sorununu aşar."

Faiz oranlarını değerlendiren Bahçivan, "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil." dedi.

ENFLASYONİST BASKILAR DAHA DA GÜÇLENDİ

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye ve İstanbul İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketlerinin sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, haziranda 46,8 düzeyinde ölçülen PMI Temmuz'da 49,0 düzeyine yükseldi. Endeks, üretim ve yeni siparişlerdeki yavaşlamanın devam etmesine bağlı olarak, Türk imalat sektöründeki zorlu faaliyet koşullarının devam ettiğine işaret etti. Ancak faaliyet koşullarındaki zayıflama ılımlı düzeyde ve son dört aylık yavaşlama trendinin en düşük hızında gerçekleşti.

Ankete göre, toplam yeni siparişler manşet endeksi olumsuz etkilemeye temmuz ayında da devam etti. Talep koşullarının yansımaları olarak üretimdeki ivme kaybı sürdü. Ancak hem üretim hem de toplam yeni siparişlerdeki yavaşlama önceki aya kıyasla ılımlı gerçekleşti. Dış talebin güçlenmesi anketin olumlu gelişmelerinden biri olarak kayda geçti. İki aylık yavaşlamanın ardından ihracat büyüme bölgesine girdi. Bunun yansımaları olarak, Türk imalatçıları son 4 ayda ilk kez olacak şekilde temmuz ayında istihdam seviyesini artırdı. Döviz piyasalarındaki olumsuz gelişmelerin yansımaları olarak fiyat baskıları güçlenmeye devam etti. Hammadde fiyatları yükseldi ve bu da girdi fiyatlarının belirgin bir şekilde artmasına neden oldu. **Enflasyonist baskılar daha da güçlendi**

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan IHS Markit Ekonomisti Gabriella Dickens, şunları söyledi:

"Son PMI verileri Türk imalat sektöründe zorlu faaliyet koşullarının temmuz ayında devam ettiğine ancak yavaşlamanın daha ılımlı düzeyde yaşandığına işaret etti. İhracat siparişleri ve istihdamın artış göstererek toplam yeni siparişler ile üretimdeki ivme kaybının olumsuz etkilerini kısmen bertaraf etmesi anketin olumlu gelişmesi olarak kaydedildi. Enflasyonist baskılar daha da güçlendi ve nihai ürün fiyatları enflasyonu son 12 ayın en yüksek düzeyine çıkırtı."

İstanbul'da canlılık arttı

İstanbul İmalat **PMI Endeksi**, yılın ikinci çeyreğindeki yavaşlamanın ardından imalat üretiminin üçüncü çeyreğin başında büyüme kaydettiğini gösterdi. Haziranda 49,5 olarak ölçülen **PMI endeksi** temmuzda 51 düzeyine yükselerek pozitif büyüme işaret etti. Son anket verileri hem iç hem de dış pazarlardan gelen talepteki yükselişin etkisiyle İstanbul imalat sektörünün faaliyet koşullarında iyileşme yaşandığını gösterdi. Ancak bu iyileşme ılımlı düzeyde kaydedildi. Sektördeki genişlemede

Türkiye'nin enerji ithalatına ödediği tutar, haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 35,9 artarak 3 milyar 442 milyon 852 bin dolara çıktı.

Enerji ithalatı faturası yüzde 36 arttı

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, haziran ayında Türkiye'nin toplam ithalatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 3,8 azalışla 18 milyar 451 milyon dolara düştü.

yeni siparişlerin yeniden artmaya başlamasının yanı sıra istihdam ve üretimde üst üste iki aydır devam eden büyüme etkili oldu.

Ancak firmalar satın alma faaliyetlerini yavaşlattı ve bunun yansımaları olarak stoklarda azalma kaydedildi. Fiyat cephesinde Türk lirasındaki değer kaybının etkisiyle temmuz ayında da güçlü enflasyonist baskılar devam etti. Girdi fiyatlarındaki artış, ortalama satış fiyatlarındaki yükselişin devam etmesine neden oldu. Ancak hem girdi hem de nihai ürün fiyatları enflasyonu hazirana kıyasla geriledi.

Enerji ithalatı faturası yüzde 36 arttı

Bunun 3 milyar 442 milyon 852 bin dolarlık kısmını enerji ithalatı olarak özetlenen, "mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar" oluşturdu.

Geçen yılın haziran ayında bu rakam 2 milyar 534 milyon 166 bin dolar olarak kayıtlara geçmişti.

Böylece, söz konusu dönemler itibarıyla ülkenin enerji ithalatı faturasında yüzde 35,9'luk artış oldu.

Öte yandan, haziranda ham petrol ithalatı geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 10,7 azalarak 1 milyar 831 bin 937 tona geriledi.

BU FAİZ ORANLARIYLA YENİ YATIRIM YAPILAMAZ

Enflasyon ve faizlerin finansal istikrarın çizgisi içinde makule getirilmesi gerektiğini ifade eden İSO Başkanı Bahçivan, mevcut faiz oranlarıyla yeni yatırım yapmanın mümkün olmadığını vurguladı.

Istanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin birakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil" dedi.

Bahçivan, ülke ekonomisine yönelik değerlendirmelerde bulundu. Türkiye'nin son dönemde yaşadığı gelişmelere işaret eden Bahçivan, siyasetin ve sosyal hayatın yoğun olduğu 2.5 yıl geçirdiğini söyledi. Ekonomik bünyenin başışıklığının bu dönem içinde zaman zaman düştüğüne dikkati çeken Bahçivan, finansal istikrarın korunmasının önemine vurgu yaptı. Temel sorunların altında finansal istikrardan uzak olmanın yattığını anlatan Bahçivan, "Şimdi Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın sorumluluğunda yeni bir ekonomik program oluşmaya başladı. Son 2-2,5 aydan beri finansal dengenin oturtulmasına yönelik çabaların hep beraber izliyoruz. Öncelikle dövizdeki oynaklık ve sert hareketlilik belli bir çizgiye çekilmeye çalışılıyor. Son haftalarda bunun adım adım başarıya ulaştığını görmekteyiz. Bazı ülkeler enflasyona, bazı ülkeler işsizliğe hassas. Türkiye ekonomisi, Türk toplumsal hayatı da dövize hassas. Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi. Şu anda o konuda önemli, pozitif gelişmeler var. Bunun arkasından enflasyonu dengelememiz gerekiyor. Türkiye'nin yeniden hiper enflasyonu yaşama lüksü yok" diye konuştu.

BİRAZ SABRA İHTİYACIMIZ VAR

Enflasyonun bütün kötülüklerin anası-babası olduğunu dile getiren Bahçivan, "Çift haneli enflasyonun en kısa zamanda hayatımız-

dan çıkması gerekiyor. Başarı liginde oynayacaksınız, enflasyonu gündeminizden çıkarmanız gerekiyor. Tabii biraz zaman alacak, burada biraz sabra ihtiyacımız var. Ardından da faizlerin dengeye oturması gerek. Faizlerin şu an en yüksek seviyesinden geriye doğru gidişini görmekteyiz ama bunun Türk sanayisi için rekabet edebilir faiz oranı olduğunu söylemek mümkün değil" dedi. Reel hayatın beklediği acil birtakım çözümlerin alınması gerektiğini belirten Bahçivan, sektör bazlı birtakım dönemsel promosyonların içinde bulunulan süreçte ciddi katkı vereceğini kaydetti.

MAKULE GETİRMEMİZ GEREK

Türkiye'nin cari açık sorunu da değinen Bahçivan, son 2 aydır elde edilen cari fazlanın iyi okunması gerektiğinin altını çizdi. Erdal Bahçivan, faiz oranlarına yönelik de eleştisinde bulunarak, "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin birakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil. Bu yüzden mutlak suretle enflasyon ve faizleri, finansal istikrarın çizgisi içinde makule getirmemiz gerek. Belki Hazine'nin faizleri bir iki puan düşüyor. Bu sevindirici ama bankaların oluşturduğu kaynak noktasında henüz enflasyona bağlı olarak daha mevduat faizlerini düşürmesi adına elleri çok güçlü değil. Dışarıdan da henüz istenen ölçüde, güçlü ve Türkiye'yi rahatlatacak maliyetli fon akışı sağlanmış değil" ifadelerini kullandı.

CİDDİ TAHRİBAT OLUŞTURUYOR

Döviz kurlarında yaşanan artışın ve daha sonraki azalışın sektöre etkisini değerlendiren

Bahçivan, Türkiye'de eski dönemlerdeki döviz sorunlarının şimdikine göre farklı olduğunu söyledi. Geçmiş döviz sıkıntılarında bugünkü döviz sıkıntılarını ayırtıran en önemli faktörün reel sektörün üzerindeki çok ciddi döviz yükümlüğü olduğunu kaydeden Bahçivan, "Ve bunların her biri de Türk şirketlerinin bilançolarında maalesef bu dövizle oynama olduğu zaman ciddi bir tahribat oluşturuyor" diye konuştu.

KALDIRILAMAYACAK BİR BORÇ DEĞİL

Reel sektörün şu anda net 220-230 milyar dolar arasında bir döviz borcuna sahip olduğuna işaret eden Bahçivan, "Bu borç altında Türkiye ekonomisi için kaldırılamayacak bir borç değil. Bugün dünyaya baktığınız zaman hâlâ daha Türkiye'nin borç oranları dünyadaki örneklerinin çoğunun altında. Ama bizim temel problemimiz şu; ne yazık ki biz kendi tasarruflarımızla borçlanmıyoruz. Özel sektörün borç yükünün ötesinde bu borcun kaynağının yabancı finansman olması sorunu Türkiye'nin temel problemi" dedi. Erdal Bahçivan, eldeki krediye döntük kaynakların çok daha dikkatli çok daha stratejik kullanılması gerektiğini vurguladı. Son dönemde birçok şirketin yapılandırma yapmasına ve konkordato ilan etmesine ilişkin görüşlerini paylaşan Bahçivan, konkordatonun suistimal edildiği tartışmalarının haklı olmadığını dile getirdi. Bahçivan, şunları kaydetti: "Doğru uygulanırsa belli bir nefes almak isteyen firmalar için bir fırsat ama bunu aşın derecede suistimal edersek ifrat ile tefrit arasında bir kanışma oluyor. Bunun spekülasyona dönüşmesi bile yanlış."

Erdal
Bahçivan

Erdal Bahçivan

KONKORDATODA ÖLÇÜ KAÇTI

**İstanbul Sa-
nayi Odası (ISO)**

Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, son dönemde birçok şirketin yapılandırma yapmasına ve konkordato ilan etmesine ilişkin görüşlerini paylaştı. Konkordatonun suistimal edildiği tartışmalarının haksız olmadığını dile getiren Bahçivan, "Konkordato dünya alacak sisteminde yer etmiş bir uygulama. Doğru uygulanırsa belli bir nefes almak isteyen firmalar için bir fırsat ama bunu aşırı derecede suistimal edersek ifrat ile tefrit arasında bir karışma oluyor. Bunun spekülasyona dönüşmesi bile yanlış. Son zamanlardaki konkordato taleplerinin daha sıkı kontrol edildiğini memnuniyetle görüyoruz. Biz konkordato komple kökten kalsın diye bir düşüncenin asla içinde değiliz ama ölçüsü kaçan uygulamalar noktasında haklı konkordato taleplerinin bir süre sonra değerini kaybedeceği endişesi içindeyiz" dedi.

Piyasa canlandı

İSO Başkanı Bahçivan, "Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var. Alınan tedbirler piyasalarda canlanma oluşturdu" dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, Anadolu Ajansı (AA) Finans Masası'nda gündeme ilişkin soruları yanıtladı. Bahçivan, ekonomideki gelişmelere ilişkin, "Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var" değerlendirmesinde bulundu. Faiz oranlarını değerlendiren Bahçivan, "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil" dedi. Bahçivan, "Üretimin üzerindeki finansman yükünün mümkün olduğu kadar azaltılması, makule getirilmesi, hatta kökünden kaldırılması gerek" diye konuştu. Konkordatonun suistimal edildiği söylemlerine ilişkin

değerlendirmelerde bulunan Bahçivan, şöyle konuştu: "Çok haksız diyemeyeceğim bu şekilde söyleyenlere. Konkordato dünya alacak sisteminde yer etmiş bir uygulama. Doğru uygulanırsa belli bir nefes almak isteyen firmalar için bir fırsat ama bunu aşırı derecede suistimal edersek ifrat ile tefrit arasında bir karışma oluyor. Bunun spekülasyona dönüşmesi bile yanlış. Son zamanlardaki konkordato taleplerinin daha sıkı kontrol edildiğini memnuniyetle görüyoruz." **AA**

'Tebdirlerden sonra piyasalar canlanmaya başladı'

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Anadolu Ajansı (AA) Finans Masası'nda gündeme ilişkin soruları yanıtlıyor. Bahçivan, ekonomideki gelişmelere ilişkin, "Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var." değerlendirmesinde bulundu. Alınan tedbirler piyasalarda bir canlanma oluşturduğuna dikkati çeken Bahçivan, şöyle konuştu: "Doğru yatırımlar, hedefler, finansman politikaları ve yatırımcılar tespit edildikten sonra, teknolojiye akılcı yatırımlar yapıldıktan sonra, Türkiye cari açık sorununu aşar." Faiz oranlarını değerlendiren Bahçivan, "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil." dedi. Son dönemde birçok şirketin konkordato ilan etmesine değinen ve bu uygulamanın suistimal edildiği tartışmalarının haksız olmadığını dile getiren Bahçivan, şunları kaydetti: "Konkordato dünya alacak sisteminde yer etmiş bir uygulama. Doğru uygulanırsa belli bir nefes almak isteyen firmalar için bir fırsat ama bunu aşırı derecede suistimal edersek ifrat ile tefrit arasında bir karışma oluyor. Bunun spekülasyona dönüşmesi bile yanlış. Son zamanlardaki konkordato taleplerinin daha sıkı kontrol edildiğini memnuniyetle görüyoruz. Biz konkordato komple kökten kalsın diye bir düşüncenin asla içinde değiliz" dedi. Konuşmasında, reel sektörün şu anda net 220-230 milyar dolar arasında bir döviz borcuna sahip olduğunu belirten Bahçivan, "Bu borç aslında Türkiye ekonomisi için kaldırılamayacak bir borç değil. Bugün dünyaya baktığımız zaman Türkiye'nin borç oranları dünyadaki örneklerinin çoğunun altında. Ama bizim temel problemimiz şu; ne yazık ki biz kendi tasarruflarımızla borçlanmıyoruz. Özel sektörün borç yükünün ötesinde bu borcun kaynağının yabancı finansman olması sorunu Türkiye'nin temel problemi." ifadelerini kullandı. (aa)

Döviz konusunda pozitif gelişme var

■ **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, ekonomi gündemine yönelik açıklamalarda bulundu. Bahçivan, ekonomideki gelişmelere ilişkin, "Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var" değerlendirmesi yaptı.

'Alınan tedbirlerle canlanma oluştu'

İSO Başkanı Erdal Bahçivan, "Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var. Alınan tedbirler piyasalarda canlanma oluşturdu." dedi.

Bahçivan, ekonomideki gelişmelere ilişkin, "Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var." değerlendirmesinde bulundu. Alınan tedbirler piyasalarda bir canlanma oluşturduğuna dikkati çeken Bahçivan, şöyle konuştu: "Doğru yatırımlar, hedefler, finansman politikaları ve yatırımcılar tespit edildikten sonra, teknolojiye akılcı yatırımlar yapıldıktan sonra, Türkiye cari açık sorununu aşar." Faiz oranlarını değerlendiren Bahçivan, "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil." dedi. Bahçivan, "Üretimin üzerindeki finansman yükünün

mümkün olduğu kadar azaltılması, makule getirilmesi, hatta kökünden kaldırılması gerek." diye konuştu. Konkordatonun suistimal edildiği söylemlerine ilişkin değerlendirmelerde bulunan Bahçivan, şöyle konuştu: "Çok haksız diyemeyeceğim bu şekilde söyleyenlere. Konkordato dünya alacak sisteminde yer etmiş bir uygulama. Doğru uygulanırsa belli bir nefes almak isteyen firmalar için bir fırsat ama bunu aşırı derecede suistimal edersek ifrat ile tefrit arasında bir karışma oluyor. Bunun spekülasyona dönüşmesi bile yanlış. Son zamanlardaki konkordato taleplerinin daha sıkı kontrol edildiğini memnuniyetle görüyoruz." (AA)

“Alınan tedbirler piyasalarda canlanma oluşturdu”

ISO Başkanı Bahçivan, "Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var. Alınan tedbirler piyasalarda canlanma oluşturdu." dedi

(AA) - **İstanbul Sanayi Odası (ISO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Anadolu Ajansı (AA) Finans Masası'nda gündeme ilişkin soruları yanıtladı.

Bahçivan, ekonomideki gelişmelere ilişkin, "Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var." değerlendirmesinde bulundu.

"Türkiye cari açık sorununu aşar"

Alınan tedbirler piyasalarda bir canlanma oluşturduğuna dikkati çeken Bahçivan, şöyle konuştu:

"Doğru yatırımlar, hedefler, finansman politikaları ve yatırımcılar tespit edildikten sonra, teknolojiye akılcı yatırımlar yapıldıktan sonra, Türkiye cari açık sorununu aşar."

Faiz eleştirisi

Faiz oranlarını değerlendiren Bahçivan, "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcu-

du bile sürdürmesi mümkün değil." dedi.

"Üretimin üzerindeki finansman yükü kaldırılmalı"

Bahçivan, "Üretimin üzerindeki finansman yükünün mümkün olduğu kadar azaltılması, makule getirilmesi, hatta kökünden kaldırılması gerek." diye konuştu. Konkordatonun suistimal edildiği söylemlerine ilişkin değerlendirmelerde bulunan Bahçivan, şöyle konuştu: "Çok haksız diyemeyeceğim bu şekilde söyleyenlere. Konkordato dünya alacak sisteminde yer etmiş bir uygulama. Doğru uygulanırsa belli bir nefes almak isteyen firmalar için bir fırsat ama bunu aşırı derecede suistimal edersek ifrat ile tefrit arasında bir karışma oluyor. Bunun spekülasyona dönüşmesi bile yanlış. Son zamanlardaki konkordato taleplerinin daha sıkı kontrol edildiğini memnuniyetle görüyoruz."

İSO Başkanı Bahçivan: **Alınan tedbirler piyasalarda** **canlanma oluşturdu**

İSO Başkanı Erdal Bahçivan, "Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var. Alınan tedbirler piyasalarda canlanma oluşturdu." dedi. Bahçivan, ekonomideki gelişmelere ilişkin, "Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var." değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye cari açık sorununu aşar

Alınan tedbirler piyasalarda bir canlanma oluşturduğuna dikkati çeken Bahçivan, şöyle konuştu:

"Doğru yatırımlar, hedefler, finansman

politikaları ve yatırımcılar tespit edildikten sonra, teknolojiye akılcı yatırımlar yapıldıktan sonra, Türkiye cari açık sorununu aşar."

Faiz eleştirisi

Faiz oranlarını değerlendiren Bahçivan, "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapması, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil." dedi.

Üretimin üzerindeki finansman yükü kaldırılmalı

Bahçivan, "Üretimin üzerindeki finansman yükünün mümkün olduğu kadar azaltılması, makule getirilmesi, hatta kökünden kaldırılması gerek." diye konuştu.

(AA)

Bahçivan'dan 'faiz' tepkisi

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, faiz oranlarına ilişkin "Bu faiz oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapma- sı, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil. Bu yüzden mutlak suretle enflasyon ve faizleri, finansal istikrarın çizgisi içinde makule getirmemiz gerek." dedi.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, AA Finans Masası'nın konu- ğu oldu.

Türkiye'nin son dönemde yaşadığı geliş- melere işaret eden Bahçivan, siyasetin ve sosyal hayatın yoğun olduğu 2,5 yıl geçiril- diğini söyledi.

Ekonomik bünyenin bağırsıklığının bu dönem içinde zaman zaman düştüğünü an- latan Bahçivan, finansal istikrarın korun- masının önemine dikkati çekti.

Bahçivan, temel sorunların altında, fi- nansal istikrardan uzak olmanın yattığını belirterek, şunları kaydetti:

"Şimdi Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın sorumluluğunda yeni bir ekono- mik program oluşmaya başladı. Son 2- 2,5 aydan beri finansal dengenin oturtulma- sına yönelik çabalarını hep beraber izliyo- ruz. Özellikle dövizdeki oynaklık ve sert hareketlilik belli bir çizgiye çekilmeye çalışıyor. Son haftalarda bunun adım adım başarıya ulaştığını görmekteyiz. Bazı ülke- ler enflasyona, bazı ülkeler işsizliğe hassas. Türkiye ekonomisi, Türk toplumsal hayatı da dövizde hassas. Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi. Şu anda o konuda önemli, pozitif gelişmeler var. Bunun arka- sindan enflasyonu dengelememiz gereki-

yor. Türkiye'nin yeniden hiper enflasyonu yaşama lüksü yok.

Enflasyon bütün kötülüklerin anası-ba- bası. Çift haneli enflasyonun en kısa za- manda hayatımızdan çıkması gerekiyor. Başarı liginde oynayacaksınız, enflasyonu gündeminizden çıkarmanız gerekiyor. Tabi biraz zaman alacak, burada biraz sabıra ih- tiyacımız var. Ardından da faizlerin denge- ye oturması gerek. Faizlerin şu an en yük- sek seviyesinden geriye doğru gidişini gör- mekteyiz ama bunun Türk sanayisi için re-

kabet edebilir faiz oranı olduğunu söyle- mek mümkün değil."

"Vergi konusundaki eleştiriler, piyasa gerçeklerinden uzak"

Erdal Bahçivan, reel hayatın beklediği acil birtakım çözümlerin alınması gerekti- ğini ifade ederek, sektör bazlı bir takım dö- nemsel promosyonların, içinde bulunulan süreçte ciddi katkı vereceğini söyledi.

Zamansal ölçünün aşılması halinde bek- lenen etkinin görülmeyeceğine işaret eden Bahçivan, bazı sektörlerle verilen destek ve teşviklere ilişkin değerlendirmeler- de bulundu.

Bahçivan, oto-

motivde sektör temsilcilerinin istedikleri tüm teşviklerin karşılandığı bir paketin çık- tığını, konutta da bir hareketliliğin yaşandı- ğını anlatan Bahçivan, şunları kaydetti:

"Son dönemde aldığımız bilgiler, alınan tedbir ve önlemlerin piyasalarda bir canlan- ma oluşturduğu şeklinde. Bazı çevrelerin abartıkları ve speküle ettikleri kadar olum- suz netice düşünmüyorum. Bazı çevreler, özellikle dış çevreler 'Eğer bunu yaparsanız Türkiye'nin vergi geliri düşecek.' diyor ama piyasa gerçeklerinin uzağında birtakım açıklamalar bunlar. Sıfırın vergisi olmaz. Eğer o piyasa durduysa, ÖTV yüzde 100 de olsa, sıfır çarpi 100 sıfırdır. Burada en azından bir hareketlilik oluşturuyorsunuz.

Kamu maliyesi açısından kazanç kay-bettireceğini değil, birkakıs piyasanın hare- ketliliğinden dolayı belli bir matrahn oluş- ması, o matrahtan da vergi doğması dolay- sıyla katkı sağlayacağını düşünüyorum. Eleştiriler, piyasa gerçekliğinden uzak.

Bazı sektörlerde yapılan destekler anlamlı, yapılması gereken, can suyu diyebileceği- miz katkılar bunlar. Önümüzdeki dönemde de doğru istişare ve teşhislerle, buna benzer aksiyonların fayda sağlayacağını düşünüyorum."

"Türkiye'nin cari açık problemi çözmesi zor değil"

Erdal Bahçivan, Türkiye'nin cari açık sorununa da değinerek, son 2 aydır elde edilen cari fazlann iyi okunması gerektiği-

ni vurguladı.

Uzun vadeli Türkiye'nin cari açığına katkı sağlayacak politikaların konuşulması gerektiğini anlatan Bahçivan, "Türkiye'nin hangi konularda cari açık doğurduğu çok net. Enerji konusunda her geçen gün yerli kaynaklardan oluşturacağımız enerji politi- kası, Türkiye'yi önümüzdeki 3-5 yıl içinde enerji kaynaklarından olan problemlerden adım adım uzaklaştıracak. Ara mal konu- sunda da Türkiye'nin neye ihtiyacı olduğu çok açık.

Nokta atışı değiştirmiş yöntemlerle Tür- kiye'nin cari açık problemini çözmesinin çok zor olduğunu düşünmüyorum. Doğru yatırımlar, doğru hedefler, doğru finansman politikaları ve doğru yatırımcılar tespit edildiği takdirde, teknolojiye akılcı yatırımlar yapıldığı ve temel ana başlıkları saptadı- ğımız zaman Türkiye cari açık sorununu aşar." diye konuştu.

Bahçivan, İSO'nun ara mal ithalatlarının yatırımlara dönüşmesi için Kalkınma Ban- kası'nın yeni baştan dizayn edilmesi için yaptığı girişimlerden de bahsederek, bu- nunla ilgili yapılan yeniden yapılandırma- nın önemli açıkları kapatacağını ifade etti.

Ara mal konusunda yerli ürünlerin kul- lanılması konusunda çalıştıkları bilgisini veren Bahçivan, farklı nedenlerden dolayı kullanılmayan yerli ürün kullanımını ciddi anlamda masaya yatacaıklarını, ses getiren bir çalışma yapacaklarını bildirdi. (AA)

Tedbirler piyasayı canlandırdı

İSTANBUL (AA) - İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, Anadolu Ajansı (AA) Finans Masası'nda gündeme ilişkin soruları yanıtladı. Bahçivan, ekonomideki gelişmelere ilişkin, "Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var." değerlendirmesinde bulundu. **►► SAYFA 6'DA**

İSTANBUL (AA) - İstanbul Sanayi Odası (İSO)
Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Anadolu
Ajansı (AA) Finans Masası'nda gündeme ilişkin soru-
luları yanıtladı.

Bahçivan, ekonomideki gelişmelere ilişkin, "Dö-

vizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konu-
da pozitif gelişmeler var." değer-
lendirmesinde bulundu.

**"TÜRKİYE CARİ AÇIK
SORUNUNU AŞAR"**
Alınan tedbirler piyasalarda
bir canlanma oluşturduğuna dikkati çeken Bahçivan,
şöyle konuştu: "Doğru yatırımlar, hedefler, finans-
man politikaları ve yatırımcılar tespit edildikten son-
ra, teknolojiye akılcı yatırımlar yapıldıktan sonra,

Alınan tedbirler piyasalarda canlanma oluşturdu

İSO Başkanı Bahçivan, "Dövizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konuda pozitif gelişmeler var. Alınan tedbirler piyasalarda canlanma oluşturdu." dedi.

vizin mutlaka dengeye oturması çok önemliydi, şu anda bu konu-
da pozitif gelişmeler var." değer-
lendirmesinde bulundu.

"TÜRKİYE CARİ AÇIK SORUNUNU AŞAR"

Alınan tedbirler piyasalarda

bir canlanma oluşturduğuna dikkati çeken Bahçivan,
şöyle konuştu: "Doğru yatırımlar, hedefler, finans-
man politikaları ve yatırımcılar tespit edildikten son-
ra, teknolojiye akılcı yatırımlar yapıldıktan sonra,

Türkiye cari açık sorununu aşar."

FAİZ ELEŞTİRİSİ

Faiz oranlarını değerlendiren Bahçivan, "Bu faiz
oranları ile Türkiye'nin bırakın yeni yatırım yapma-
sı, mevcudu bile sürdürmesi mümkün değil." dedi.
**"ÜRETİMİN ÜZERİNDEKİ FİNANSMAN YÜKÜ
KALDIRILMALI"**

Bahçivan, "Üretimin üzerindeki finansman yü-
künün mümkün olduğu kadar azaltılması, makule
getirilmesi, hatta kökünden kaldırılması gerek." diye
konuştu.

Konkordatonun suistimal edildiği söylemlerine
ilişkin değerlendirmelerde bulunan Bahçivan, şöy-
le konuştu: "Çok haksız diyemeyeceğim bu şekilde
söyleyenlere. Konkordato dünya alacak sisteminde
yer etmiş bir uygulama. Doğru uygulanırsa belli bir
nefes almak isteyen firmalar için bir fırsat ama bunu
aşırı derecede suistimal ederse ifrat ile tefrit arasın-
da bir karışma oluyor. Bunun spekülasyona dönüş-
mesi bile yanlış. Son zamanlardaki konkordato ta-
leplerinin daha sıkı kontrol edildiğini memnuniyetle
görüyoruz."